

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové ve věci

žalobce: **M. Š.**
zastoupený advokátem Mgr. Bc. Martinem Tománkem
se sídlem Sady 193/I., 377 01 Jindřichův Hradec

proti

žalovanému: **Velitelství vzdušných sil**
se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 00 Praha 6 - Dejvice

o žalobě proti rozhodnutí velitele vzdušných sil ze dne 28. 11. 2014 č. j. 604-3/2014-3031

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) velitel vzdušných sil (označovaný dále jako žalovaný) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí velitele 25. protiletadlového raketového pluku ev. č. 50/8/268-21/2014-4312 ze dne 16. 9. 2014, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o proplacení odměny za služební

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

pohotovost mimo pracoviště dle ust. § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 143/1992 Sb.“) a ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/1999 Sb.“).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že mu bylo dne 20. 10. 2014 postoupeno odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce ve věci proplacení služební pohotovosti mimo pracoviště, kterou měl konat na základě nařízení obsaženého v příloze 1 organizačního rozkazu č. 1 velitele 25. protiletadlového raketového pluku ze dne 3. 1. 2011 (dále jen „rozkaz č. 1/2011“) a následně organizačního rozkazu č. 1 ze dne 2. 1. 2012 (dále jen „rozkaz č. 1/2012“) a organizačního rozkazu č. 1-1/2013-4312 ze dne 2. 1. 2013 (dále jen „rozkaz č. 1/2013“) tím, že mu byla stanovena povinnost hlásit veliteli místo svého pobytu mimo dobu zaměstnání a být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě 360 minut.
3. K odvolacím námitkám žalobce stran neprovedení navržených důkazů žalovaný uvedl, že platové výměry jsou u 25. protiletadlového raketového pluku vypracovávány ve 3 vyhotoveních, přičemž jedno je vždy předáváno vojákově k podpisu. Jedná se tedy o důkazní prostředek, který je v držení žalobce. Chtěl-li tedy žalobce při podání žádosti či v průběhu řízení uplatnit skutečnosti, které z platových výměrů zjistil a které by mohly podstatu žádosti doplnit, mohl tak kdykoliv učinit. Z platových výměrů však není možné zjistit, zda byla žalobci nařízena služební pohotovost, ani jiné relevantní skutečnosti. Tento důkaz byl proto správním orgánem I. stupně shledán nadbytečným a dle ust. § 52 správního řádu nebyl proveden. Z obdobného důvodu správní orgán I. stupně neprovedl dokazování evidencí docházky. Žalobce se s nimi pravidelně seznamoval, podpisem stvrzoval jejich správnost, kterou ani v odvolání nezpochybnil. V uvedené evidenci nejsou žádné záznamy o zařazení žalobce k výkonu služební pohotovosti v době mimo službu, a to za celé rozhodné období. K požadavku žalobce na doplnění spisového materiálu o evidenci o hlášení zahraničních dovolených žalovaný uvedl, že u 25. protiletadlového raketového pluku se taková evidence nevedla a nevede; její vedení není nařízeno žádnou právní normou, takže tento důkaz nemohl být proveden. Žalobce nebyl při čerpání řádné dovolené v ČR ani v zahraničí nijak omezen. K neprovedení důkazu výsledkem žalobce pak žalovaný uvedl, že řízení bylo v souladu s ust. § 64 odst. 1 správního řádu přerušeno a žalobci bylo uloženo doplnit podanou žádost o konkrétní vyjádření ke způsobu plnění údajné stanovené služební pohotovosti. Tomuto usnesení žalobce vyhověl vyjádřením zaslaným prostřednictvím svého advokáta.
4. K námitce žalobce, že v řízení nebylo zjištěno, jak často byla správním orgánem I. stupně prověřována jeho připravenost dostavit se na stanovené místo v časovém termínu do 360 minut žalovaný odkázal na str. 8 prvostupňového rozhodnutí s tím, že náhodné telefonické prověrky omezující žalobce v předmětném období ze strany správního orgánu I. stupně neprobíhaly, stejně jako nebyly prováděny ani „prověrky pronikání signálu“. Ohledně námítky žalobce, že nebylo zjištěno, jak často byl povolán z místa pobytu k plnění služebních povinností, žalovaný odkázal na str. 7 prvostupňového rozhodnutí a uvedl, že žalobci služební pohotovost na základě seznamu osob uvedených v příloze č. 1 organizačních rozkazů č. 1/2011, č. 1/2012 či č. 1/2013 nikdy nařízena nebyla, a nebyl tak stížen povinnostmi z ní vyplývajícími. Nácviky činností byly vždy prováděny v době,

kteřá byla denním řádem určena pro pravidelný výkon služby vojáků u útvaru, ani jimi nebyl žalobce nijak omezen v době mimo výkon služby.

5. K tvrzení žalobce, že se správní orgán I. stupně omezil na tvrzení služebních funkcionářů ohledně prokázání skutečnosti, že žalobce byl omezen náhodnými telefonickými prověrkami v mimopracovní době a ve svém osobním volnu povinností dostavit se na určené místo v časové normě 360 minut, přičemž měl údajně povinnost hlásit velitelům místo svého pobytu, žalovaný uvedl, že žalobce nebyl v období rozhodném pro posouzení jeho žádosti nijak omezován náhodnými telefonickými prověrkami v mimopracovní době, neboť toto prověřování nebylo prováděno vzhledem k tomu, že mu nebyla nařízena služební pohotovost.
6. Žalovaný se plně ztotožnil se závěrem správního orgánu I. stupně, že v případě žalobce k nařízení a výkonu služební pohotovosti nedocházelo. Žalobce při interpretaci přílohy č. 1 organizačního rozkazu č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 zcela nepochybně opomenul systematickou souvislost, účel či cíl uvedeného interního normativně-organizačního aktu v hierarchii ostatních právních předpisů upravujících obranné plánování a spokojil se pouze s jazykovým vyjádřením, v důsledku čehož dospěl k absurdnímu závěru, že mu byla po dobu několika let permanentně nařízena služební pohotovost, aniž by mu ji nadřídil ve skutečnosti nařídil.
7. Žalobou ze dne 1.4.2015 podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V doplnění žaloby ze dne 30. 4. 2015 namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné zejména z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a nesprávného právního posouzení. Žalobci totiž byla v období od května 2011 do 30. listopadu 2013 permanentně nařízena služební pohotovost přílohou č. 1 organizačního rozkazu č. 1/2011 pro období 2011, přílohou č. 1 organizačního rozkazu č. 1/2012 pro období 2012, a přílohou č. 1 organizačního rozkazu č. 1/2013 pro období 2013 k zajištění připravenosti vojáka nastoupit k plnění služebních úkolů v časovém limitu. Za takto nařízenou služební pohotovost náleží žalobci odměna dle ust. § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2013 č.j. 4 Ads 55/2013 – 59, ze dne 9. 10. 2013 č.j. 6 Ads 47/2013 – 41 a ze dne 12.12.2012 č. j. 6 Ads 71/2012 – 47.
8. Žalobce vytýká žalovanému, že setrval na nesprávném právním posouzení správního orgánu I. stupně, že pohotovost mohla nastat toliko za situace, pokud by byl vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav. Je nesporné, že za posuzované období tento stav nenastal, nicméně i přesto docházelo k omezování žalobce náhodnými telefonickými prověrkami dosažitelnosti v mimopracovní době a žalobce byl také stížen povinností hlásit svému veliteli termíny zahraniční dovolené. Služební pohotovost byla žalobci permanentně nařízena výše uvedenými organizačními rozkazy správního orgánu I. stupně, a to v mimopracovní době, tj. po skončení služby, jež byla rozvržena následovně: každé pondělí – čtvrtek 06:30 – 15:15, každý pátek 06:30 – 14:00. Pokud by žalovaný náležitě zjistil skutkový stav a věc správně právně posoudil, musel by dospět k závěru, že žalobce byl ve svém osobním volnu omezován povinností být připraven dostavit se na určené místo v časové normě 360 minut, a dále měl povinnost hlásit velitelům místo svého pobytu (zahraniční cesty).

9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě konstatoval, že tvrzení žalobce o nařízení služební pohotovosti je od základu nepřesné, neboť žádná služební pohotovost žalobci nařízena nebyla. Z ust. § 9 odst. 1 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 219/1999 Sb.“), plyne, že základním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení. To neznamena pouze bránit Českou republiku proti vnějšímu napadení, ale i povinnost se na takovou situaci připravovat, a to včetně povinností souvisejících s obranným plánováním. Tento proces je upraven v rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku (dále jen „RMO č. 7/2009“) a v rozkazu ministra obrany č. 15/2013 Věstníku (dále jen „RMO č. 15/2013“) jako činnost, kterou vykonává Ministerstvo obrany při vyhlášení stavu ohrožení státu či válečného stavu. Dále žalovaný citoval čl. 1, 4 a 5 RMO č. 7/2009 a konstatoval, že obdobně upravil problematiku i následný RMO č. 15/2013 v čl. 4 odst. 1 a 2, který stanovil povinnost příslušného vedoucího organizačního celku rezortu Ministerstva obrany jmenovitě určit vojáky nebo zaměstnance patřící do jeho podřízenosti, kteří jsou vyčleněni k zabezpečování úkolů podle jejich druhů uvedených v čl. 1 (k dosažení a udržení bojové a mobilizační pohotovosti, krizového řízení a krizových opatření, plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních závazků České republiky, nepřetržité činnosti, jednorázového a nenadálého charakteru), a to jejich zařazením do seznamu vyčleněných vojáků a zaměstnanců, který je příslušný vedoucí organizačního celku rezortu Ministerstva obrany povinen vést. Tímto seznamem se v podmínkách Vojenského útvaru 4312 Strakonice rozuměla vždy příloha č. 1 organizačního rozkazu velitele na příslušný kalendářní rok. RMO č. 15/2013 ve svém čl. 4 odst. 4 jednoznačně stanovuje, že *„samotné zařazení vojáků a zaměstnanců podle citovaného ustanovení není nařízením služební nebo pracovní pohotovosti“*.
10. Žalovaný dále konstatoval, že účelem výše zmíněných dokumentů v mírových podmínkách je organizovat přípravu vojáků a občanských zaměstnanců na situaci, kdy bude aktivován systém bojové a mobilizační pohotovosti, ochrana objektů důležitých pro obranu státu v Národním posilovém systému protivzdušné obrany České republiky, či vznikne-li jakákoliv jiná situace představující důležitý zájem služby odůvodňující nařízení služby nad základní týdenní dobu služby, nebo nařízení služební pohotovosti ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb. Pokud je voják či občanský zaměstnanec poučován či připravován na výše uvedené situace či na jakékoliv jiné situace představující důležitý zájem služby, nejedná se o postup, který by bylo možné zaměnit se situací, kdy je vyhlášen stav ohrožení státu či válečný stav, popř. kdy nastane situace odůvodňující nařízení služby nad základní týdenní dobu služby nebo nařízení služební pohotovosti. Přílohy č. 1 organizačních rozkazů č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 představují pouze jeden z organizačních instrumentů obranného plánování ve stadiu tzv. předběžných opatření, sloužících k uvážení náčelníka skupiny velení 25. protiletadlové brigády/pluku, kterému z vojáků zapsaných v uvedené příloze nařídí, s přihlédnutím k důležitému zájmu služby a k osobním dispozicím vojáka dle § 29 zákona č. 221/1999 Sb., výkon služby nad základní týdenní dobu služby či služební pohotovost. Voják z povolání, který je zařazen (předurčen) v předmětné příloze, je zároveň informován, jakou činnost bude v rámci obranného plánování konat. Vyplývá to také z jejich textu, neboť se jedná o *předurčení* příslušníků 25. protiletadlového raketového pluku do skupin velení s pracovní/služební pohotovostí mimo pracoviště s časovou normou dosažitelnosti na pracovišti do 120 minut a 360 minut, což je pouze vypracování seznamu vyčleněných vojáků a občanských

zaměstnanců, který je příslušný vedoucí organizačního celku rezortu Ministerstva obrany povinen vést. Zařazení vojáka do této přílohy tedy samo o sobě neznamená faktický stav vyhlášené služební nebo pracovní pohotovosti a neurčuje ani okamžik jejího vyhlášení či ukončení. Z výpisu z Plánu uvádění 25. protiletadlové raketové brigády do bojové připravenosti plyne, že do bojového rozdělení pro vyšší stupně bojové pohotovosti jsou jednotlivé osoby zařazovány až po zahájení plnění tzv. předběžného opatření na základě Zvláštního nařízení Náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k plnění předběžných opatření, přičemž rozsah těchto opatření je brigádě/pluku nařízen v závislosti na stanoveném úkolu ve Zvláštním nařízení velitele Společných sil/Vzdušných sil. Upřesnit dokumentaci pro uvádění do bojové připravenosti a zpracovat bojové rozdělení pro vyšší stupně bojové pohotovosti je velitel 25. protiletadlového raketového pluku oprávněn pouze na základě zvláštního nařízení nadřízených velitelských stupňů k plnění předběžných opatření, a toto je povinen splnit do 7 dnů. Teprve v případě, že je voják z povolání určen do bojového rozdělení pro vyšší stupně bojové pohotovosti, je mu současně nařízena služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., a to i s finančními náležitostmi se služební pohotovostí souvisejícími. Nelze tedy svévolně zaměňovat přípravu za situaci, kdy je již vyhlášen stav ohrožení či válečný stav, neboť teprve vydáním tzv. aktivačního rozkazu mohou být podle vzniklé situace a aktuální potřeby ozbrojených sil určeni konkrétní vojáci z povolání ze seznamu, který obsahují žalobcem namítané přílohy. Teprve tímto okamžikem může být konkrétním vojákům z povolání rozkazem služebnímu orgánu nařízena služební pohotovost. Do vyhlášení aktivačního rozkazu plní předurčení vojáci z povolání či občanskí zaměstnanci standardní úkoly vyplývající z jejich zařazení bez jakéhokoliv omezení např. v čerpání dovolené, bez povinnosti hlásit nadřízenému místo svého pobytu mimo dobu zaměstnání, bez povinnosti být připraveni dostavit se na stanovený signál na určené místo ve stanovené časové normě atd. Tyto povinnosti vznikají teprve okamžikem, kdy je v rámci tzv. předběžných opatření voják zařazen do bojového rozdělení pro vyšší stupně bojové pohotovosti a odborně připraven k činnosti v jednotlivých skupinách k zabezpečení splnění úkolů stanovených Plánem uvádění 25. protiletadlové raketové brigády do bojové připravenosti, k čemuž má stanovenou lhůtu 7 dnů.

11. Samotný postup nařizování služební pohotovosti je upraven organizačním rozkazem velitele Vojenského útvaru 4312 Strakonice tak, že *„Služební pohotovost podle § 30 zákona č. 221/1999 Sb., (lze) nařizovat výhradně na můj pokyn nebo s mým souhlasem. Nařízení (je třeba) zveřejnit v mém rozkaze předem, vždy s určením důvodu, místa a jejího předpokládaného rozsahu.“*
12. Z výše uvedeného je dle žalovaného zřejmé, že samotné zařazení žalobce do bojové připravenosti tak, jak bylo učiněno přílohou č. 1 organizačních rozkazů velitele Vojenského útvaru 4312 Strakonice, nemůže být považováno za vyhlášení služební pohotovosti. Žalobce byl zařazením v příloze č. 1 rozkazů č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 pouze předurčen v seznamu všech příslušníků pro potřeby obranného plánování. To samo o sobě nezakládá žádnou povinnost hlásit veliteli místo svého pobytu mimo dobu zaměstnání a být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v příslušné časové normě. Tyto povinnosti žalobci nemohly být uloženy, neboť mu služební pohotovost nikdy nařízena nebyla. Žalovaný dodal, že v předmětném období nebyly ze strany Vojenského útvaru 4312 Strakonice prováděny ani žádné telefonické проверки či проверки pronikání signálu. Žalobcovo tvrzení o povinnosti hlásit místo a termíny zahraniční dovolené označil žalovaný za nesmyslné, neboť plánování dovolených se řídí

organizačním rozkazem správního orgánu I. stupně, a to tak, že velitelé jednotek a náčelník štábu pluku jsou povinni zpracovat a předložit plány dovolených za kalendářní rok a tyto podklady odevzdat do 15. 1. daného roku pro účely plánování činností celého útvaru. Žalobce tedy nebyl povinen hlásit termíny zahraničních dovolených mimo výše uvedenou výjimku.

13. Žalobce dle názoru žalovaného úmyslně zkresluje skutečnost, když tvrdí, že mu zařazením do předmětné přílohy č. 1 byla permanentně nařízena služební pohotovost v mimopracovní době. V takovém případě by byl žalobce v pracovní pohotovosti zhruba 15 hodin denně, o víkendu (a svátcích) pak nepřetržitě 24 hodin denně, tj. zhruba 123 hodin týdně, tedy cca. 6 150 hodin za rok. Ačkoliv zákon č. 221/1999 Sb., (na rozdíl od jiných zákonů) nestanoví maximální hranici počtu hodin, které voják může strávit ve služební pohotovosti, je služební pohotovost v žalobcem nastíněném rozsahu nutno považovat za zcela absurdní, odporující logice věci.
14. Závěrem žalovaný uvedl, že bojovou či mobilizační pohotovost lze nařídít pouze v případě naléhavé potřeby. K žádnému případu naléhavé potřeby, tedy vyhlášení válečného stavu, ohrožení státu, ani z důvodu výcviku v předmětném období nedošlo. Žalobci nebyla vyhlášena (nařízena) služební pohotovost a tudíž žalobce ani neplnil žádné služební povinnosti. Tuto skutečnost musel, resp. měl žalobce s ohledem na jeho povinnost znát vnitřní předpisy, tedy RMO č. 7/2009 a RMO č. 15/2013, vědět a znát.
15. V podání ze dne 10. 7. 2017 žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 – 96, v němž se jmenovaný soud zabýval otázkou bojové a mobilizační pohotovosti v analogické věci a dospěl k závěru, že v podmínkách Armády ČR nelze nastavení systému bojové a mobilizační pohotovosti považovat za služební pohotovost, jak tvrdí žalobce. Dále žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 6. 2017, č. j. 10 A 212/2015 – 133, který potvrdil, že systém bojové a mobilizační pohotovosti nelze ani fakticky považovat za výkon služební pohotovosti s nárokem na příslušnou odměnu.
16. V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 30 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do 30.6.2015, vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může nadřízený nařídít vojákovi služební pohotovost.

Podle § 30 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., služební pohotovostí se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby.

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., za hodinu pracovní pohotovosti mimo pracoviště mimo pracovní dobu zaměstnance přísluší zaměstnanci odměna ve výši 15 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 25 % poměrné části platového tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v měsíci, na který připadla pracovní pohotovost.
17. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Otázkami souvisejícími s nařízením služební pohotovosti se v minulosti již několikrát zabýval Nejvyšší správní soud. V žalobcem zmiňovaném rozsudku ze dne 26. 9. 2013 č. j. 4 Ads 55/2013 – 59 konstatoval, že *„o služební pohotovost vykonávanou na jiném místě než ve vojenských objektech ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání se může jednat i v případech, kdy služební orgán v rozkaze nařídí vojákovi „dosažitelnost“, popřípadě jinými slovy vojáku*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

mimo dobu služby nařídí omezení, jehož účel je stejný jako v případě služební pohotovosti (tj. zajištění připravenosti vojáka nastoupit k plnění služebních úkolů v časovém limitu), a to i když v rozkaze není uvedeno konkrétní místo, na němž se voják musí v době služební pohotovosti zdržovat. Za takto nařízenou služební pohotovost pak vojáku náleží odměna podle § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb.“ V rozsudku ze dne 4. 5. 2017 č.j. 4 As 84/2016 – 96 nicméně Nejvyšší správní soud k výše uvedenému závěru dodal, že „řešil jen v obecné rovině právní otázku, zda vojáku náleží odměna za rozkazem nařízenou pohotovost, ať již je jakkoliv nazvána, v jejímž rámci má být připraven nastoupit k plnění služebních úkolů v určitém časovém limitu bez uvedení konkrétního místa, v němž se má zdržovat. Z kladné odpovědi na tuto otázku však není možné automaticky dovodit, že žalobci musel být v novém řízení před správními orgány přiznán nárok na výplatu odměny za služební pohotovost v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti.“

19. K institutu bojové a mobilizační pohotovosti se Nejvyšší správní soud detailně vyjádřil v rozsudku ze dne 4. 5. 2017 č.j. 4 As 84/2016 – 96. Závěry, k nimž v uvedeném rozsudku dospěl a které lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc, jednoznačně popírají důvodnost žalobcem uplatněných námitek.
20. Dle Nejvyššího správního soudu „(i)nstitut bojové a mobilizační pohotovosti byl v rozhodném období vymezen především v rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku. Podle něho se bojovou a mobilizační pohotovostí rozumí činnost vykonávaná Ministerstvem obrany při vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu. K zabezpečení plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se organizuje příprava vojáků a občanských zaměstnanců, jimž za účast na této přípravě přísluší zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu podle zvláštního interního normativního aktu a kolektivní smlouvy (bod 1). K plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se podle bodu 2 vyčleňují všichni vojáci a též občanskí zaměstnanci, je-li to potřebné pro zabezpečení úkolů bojové a mobilizační pohotovosti a je-li jejich plnění sjednané v pracovní smlouvě nebo v dohodě o změně pracovních podmínek, a to v rozsahu uvedeném v příloze 1 k tomuto rozkazu. V rámci přípravy k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se přitom vojáci a občanskí zaměstnanci zařazují do plánu uvádění do bojové připravenosti, který zpravidla jednou týdně upřesňuje příslušný vedoucí zaměstnanec (bod 3). Podle bodu 4 však samotné zařazení vojáků a občanských zaměstnanců do plánu uvádění do bojové připravenosti se nepovažuje za oprávnění k vyhlášení služební nebo pracovní pohotovosti ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., a § 78 odst. 1 písm. h) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, přičemž příslušný vedoucí zaměstnanec ji může vyhlásit z důvodů plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti pouze v případě naléhavé potřeby. V bodě 5 tohoto rozkazu se pak výslovně uvádí, že před vyhlášením služební pohotovosti k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti určí příslušný vedoucí zaměstnanec vojákovu místo, kde se bude v době služební pohotovosti zdržovat, jakož i způsob jeho vyrozumění a dopravy do místa výkonu práce. Za dobu této služební pohotovosti pak náleží vojákovu odměna podle § 19 a § 24 zákona o platu. Z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku tedy vyplývá, že bojová a mobilizační pohotovost se uplatňuje při vyhlášení stavu ohrožení státu a stavu válečného.“
21. Nejvyšší správní soud v témže rozsudku výslovně konstatoval, že „úkoly bojové a mobilizační pohotovosti se tedy vztahují výlučně k zabezpečení vnější bezpečnosti státu při mimořádných stavech vojenské povahy. Pro plnění těchto úkolů jsou vyčleněni všichni vojáci, kteří se však na ně v době míru toliko připravují a za tímto účelem jsou zařazováni do plánu uvádění do bojové připravenosti. Uvedené zařazení se však nepovažuje za nařízení služební

pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání. Ta totiž může být z důvodu plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti vyhlášena jen v naléhavých případech, čemuž předchází určení místa pobytu vojáka, způsob jeho vyrozumění a dopravy do místa výkonu práce. Jen v těchto výjimečných případech a za uvedených podmínek lze vojákově před vyhlášením stavu ohrožení státu či stavu válečného nařídít služební pohotovost v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti s nárokem na přiznání odměny podle § 19 zákona o platu. Taková úprava je ostatně logická, neboť nařizování trvalé či velmi časté služební pohotovosti jednotlivým vojákům z důvodu jejich plošného zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti by při absenci vojenské brozby nedávalo žádný smysl.“

22. Organizační rozkazy č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 velitele 25. protiletadlového raketového pluku bezpochyby navazovaly na RMO č. 7/2009, podle něhož se k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti vyčleňují všichni vojáci. Uvedenými rozkazy byl žalobce jako příslušník 25. protiletadlového raketového pluku takzvaně *předurčen* k plnění úkolů zvýšené a plné bojové pohotovosti. Těmito rozkazy nedošlo k vyhlášení plošné a stálé služební pohotovosti ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., jak se žalobce mylně domnívá, nýbrž jen ke stanovení okruhu vojáků, kterým může být v případě potřeby služební pohotovost nařízena, včetně časových norem, ve kterých se mají dostavit na pracoviště k plnění příslušných služebních úkolů. Stanovení povinnosti vojáků zařazených do bojové a mobilizační pohotovosti být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo do 360 minut je nutné s ohledem na celkový obsah organizačních rozkazů č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 ve spojení s dikcí a účelem RMO č. 7/2009 chápat tak, že tato časová norma se uplatní až při výslovném nařízení služební pohotovosti konkrétním příslušníkům útvaru v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti. V předmětných organizačních rozkazech velitele 25. protiletadlového raketového pluku ostatně bylo případné (budoucí) nařízení služební pohotovosti výslovně upraveno následujícím způsobem: „*Služební pohotovost podle § 30 zákona č. 221/1999 Sb., nařizovat výhradně na můj pokyn nebo s mým souhlasem. Nařízení zveřejnit v mém rozkaze předem, vždy s uvedením důvodu, místa a jejího předpokládaného rozsahu. Zveřejnění nařízení zabezpečit ZNS-O ve spolupráci s oddíly nebo velitelem rzab. Po skončení služební pohotovosti zveřejnit skutečný rozsah pohotovosti a v případě konání služby v jejím rámci rozsah takto konané služby, včetně přiznání nároků vojáka. Čerpání případného NV za službu v rámci pohotovosti zabezpečit přímým nadřízeným vojáka*“. Nařízení služební pohotovosti tedy předpokládalo další pokyn či souhlas velitele 25. protiletadlového raketového pluku.
23. Také RMO č. 15/2013 v čl. 6 „Bojová a mobilizační pohotovost“ v bodě 2 výslovně stanovil, že „*V rámci přípravy k plnění úkolů podle čl. 1 písm. a) se vojáci a zaměstnanci zařazují do plánu uvádění do bojové připravenosti. Samotné zařazení vojáků a zaměstnanců do plánu uvádění do bojové připravenosti není nařízením služební nebo pracovní pohotovosti*“. Podle bodu 3 téhož článku „*Vyčlenění na konkrétní období k plnění úkolů podle čl. 1 písm. a) provede příslušný vedoucí ve svém týdenním rozkaze nebo bojovém rozdělení. Nařídít v něm služební nebo pracovní pohotovost k plnění úkolů je oprávněn pouze na základě zvláštního nařízení náčelníka Generálního štábu Armády České republiky*“.
24. Soud uzavírá, že organizačními rozkazy č. 1/2011, č. 1/2012 a č. 1/2013 velitele 25. protiletadlového raketového pluku nebyla žalobci v období od května 2011 do 30.11.2013 nařízena žádná, tím méně „permanentní“ služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., a žalobci proto za uvedené období nenáleží odměna za služební pohotovost dle § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb. Žalovaný tudíž postupoval v souladu se

zákonem, jestliže žalobcově žádosti o doplacení odměny za služební pohotovost nevyhověl.

25. Neobstojí ani argumentace žalobce, že mu byla nařízena služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona č. 221/1999 Sb., protože byl povinen hlásit svému veliteli termíny zahraniční dovolené a místo svého pobytu během zahraniční cesty. Případné plnění této povinnosti nelze ztotožňovat s nařízením služební pohotovosti, jejíž podstata je zcela jiná. Služební pohotovostí se dle dikce zákona účinného v rozhodném období rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby, nikoliv pouhé sdělení plánovaného termínu zahraniční dovolené a místa pobytu během ní. Smyslem požadavku na poskytnutí takové informace je umožnit veliteli útvaru plánovat a organizačně zajistit běžný chod vojenského útvaru s ohledem na konkrétní personální situaci, popř. odvolat vojáka z dovolené, vyžaduje-li to důležitý zájem služby (§ 33 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb.).
26. Své tvrzení o telefonických prověrkách dosažitelnosti, kterými měl být omezován v mimopracovní době, žalobce zhoła ničím neprokázal, přičemž skutečnost, že by k takovým prověrkám v rozhodném období docházelo, neplyne ani z obsahu správního spisu. Z odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí naopak vyplývá, že k telefonickým prověrkám dosažitelnosti ani k tzv. prověrkám pronikání signálu v období rozhodném pro posouzení žádosti žalobce nedocházelo. Za situace, kdy žalobci nebyla nařízena služební pohotovost (viz výše), neměl žalovaný ostatně žádný důvod k tomu, aby telefonicky prověřoval jeho dosažitelnost.
27. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
28. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce ani žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).
29. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Praha 27. února 2018

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.